

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 16

Lýsingaprisur fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 27. apríl 1946

Bladið verður bilagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið

20. árg.

Løgtingið

kemur saman

Tað er óføra týðningamiklar avgerðir, Løgtingið hesa ferð er komið saman at taka. Tilboð frá Danastjórn viðvíkjandi okkara framtíðarstöðu í danska ríkinum skal leggjast fyri Tingið, og tingmenn skulu fara og umræða tilboðið, og Føroya fólk er sera hugað at frætta hvørja lagnu, tí er lagað fyri tingborði. Tað var tað, ið fólkíð var samankallað til: at velja umboðsmenn at fara til Keypmannahavnar og leggja fram tess ynski og krav viðvíkjandi stjórnarstöðu Føroya í framtíðini. Tað var í 1906, 40 ár síðan, at eitt tilboð kom frá danskar stjórn. Tað elvdi ein storm í Føroyum, og nú hava føroyskir og danskir umboðsmenn strevast at finna ráð at leggja niður henda storm. Í Føroyum vóru menn altíð hátt mettir og virðir, ið evnir høvdu fingið at leggja niður sjógv og storm, tí ikki vóru líkindi at vinna fram, meðan stormur og sjógvur leikaðu. Oftast var tað fólksins hugsan, at maður hevði fingið ónatúrligar gávur — tí stílnaði fyri honum, og tí kom hann fram í lopaveðri, uttan at skaði hendi. Soleiðis var altíð hugsað um visar menn: teir nýttu gand, tí vunnu teir fram tí komu teir á mál.

Men okkara tíð er vordin eitt sindur klókari. Hon sigur, at hesir menn høvdu ongar ónatúrligar gávur, teir høvdu onga andsmegi, tað var ikki tí teir skaraðu fram úr fólksins hópi bæði á sjógv og landi. Men teimum var tann vísdomur givin at finna leiðir, aðrir ikki funnu, vita ráð, tá ið ráðini hjá øðrum monnum trutu. Teir lögdu frá landi í rættum tíma, og teirra natúrliga skil flutti teir heilskapadar um streymtargar, gjøgnum iðir.

Føroya fólks ting er eitt gamalt ting, tað kann viðvíkjandi elli setast javnbjóðis við slík fólksins ting, hvar tað skal vera. Tað hevur, so maktaleyst sum tað í seinri tíðum varð vordið, tó verið skjældur og vernd fólks okkara. Og vit ynskja tí at fáa tað vald tað kann, at tað kann gerast okkum eitt búgvíð og ráðamikið umboð.

Teir menn, kosnir verða til fólksins umboð, ætlast at vera frægastu menn í landinum. Teir skulu hava vit og skil, teir skulu duga ráð, og teir skulu duga góð-

an fundarskikk. Tað krevst av teimum, at teir hava sámuligan atburð, duga at vera millum manna og ikki bera seg at sum børn. Teir mugu eisini vera menn, ið hava dirvi at bera fram sínar persónligu meiningar og ikki ganga í tjóður hjá øðrum og kanna um annara manna hugsan. Eisini mugu teir leggja fram sínar sonnu áskoðanir, og ikki tá ið ástendur snúgva seg undan og hava eina hálva stöðu.

Mint skal verða á, at Tingið kemur ikki saman at ræða um hvørjar stöður, hesir ymsku menn í sendinevndini hava tikið undir samráðingunum niðri í Keypmannahavn — tað kunnu teir sjálvandi leggja fram, og tað sæst av orðaskiftinum — danska stjórnin hevur gjørt sitt uppskot burtur úr teimum samræðum, hon hevur havt við føroysku sendinevndina, og hon hevur ivaleyst skapað sitt uppskot eftir øllum þertum, og hon er sjálvandi eisini fær fyrri at ávísar hvar og hvat, ið mótmælt er av Føroyingum.

Allar hesar træturnar skal ikki Tingið av nýggjum fara og træast um. Tað skal greiðliga taka stöðu til uppskotið, handfara uppskotið og geva tað væl umhugað aftur til Danastjórn. — Ella eisini í øðrum lagi geva tað til fólkíð, veljararnar, at atkvæða um.

Vit lova okkum at vóna, at hesir menn, vit hava valt til okkara umboð, hava gávurnar »at leggja niður sjógv og storm«. Hesin politiski stormurin í Føroyum má leggjast niður. Verðin øll leitar eftir rógv og friði. Eisini vit her í Føroyum mugu leita eftir friði, arbeidsfriði, so okkurt gagnligt gerst, øll megji kemur framat úr øllum hornum — ein semja má fáast um hetta turra politiska klandrið.

Pláss við telefonverkið

Ein genta kann fáa pláss við avgreiðsluna á stöðini í Havn.

Tvær gentur kunna fáa skrivstovuarbeiði á stöðini, tó við treytum at læra seg bordtænastu.

Byrjunarløn er 157 kr. um mánaðin. Serliga væl fyríbúgvín genta í skrivstovustarvi kann fáa hægri byrjunarløn aftaná royndartið. Annars hækkað lønin eftir ásettum reglum samsvarandi tænastutíðina. Sjálvskrivaðar umsóknir.

Verkstjórin.

Avsannan

I »Føroyatíðindi« og »Dimmalætting« er eftir øðrum ella báðum av sambandsins umboðsmönnum í lögtingsins samráðingarnevnd sagt, at sendimannanevndin var vordin samd um, at einki skuldi koma fram um føroysku—donsku stjórnarsamráðingarnar, fyrr enn ein felagsfrágreiðing varð gjord.

Bæði blæðini finnst tí at, at Øregaard og undirritaði sendu okkara frágreiðing til almenningin við tað sama, vit vóru komnir attur til Føroyar, Annað blaðið, »Dimmalætting«, kastar okkum enn tá ta brigdan at hava brotið lyfti ella orð okkara.

Orsakað av hesum noyðist eg hervið at lýsa fólkí frá, at hetta, at samráðingarnevndin skal hava verið samd um eina felagsfrágreiðing, er ikki samsvarandi við sannleikan.

Tað er ikki borið upp á mál við meg av nøkrum av sambandsins ella fólkaflóksins sendimönnum um eina felagsfrágreiðing og enn og minni um ikki at skriva nakað um sendimannaferðarúrslitið, áðrenn henda felagsfrágreiðing var givin.

Um sambandsmenn og fólkaflóksmenn sína millum hava avgjört nakað viðvíkjandi felagsfrágreiðing til fólkíð, veit eg ikki.

Eg sat umboð á »Smírl« og skrivaði »útkastið« til Øregaards og mína frágreiðing, so hvør maður umboð hevði høvi til at siggja tað, og eg legði einki skjól á, hvat ið tað var ið eg skrivaði um. Eg las soleiðis »konklusjónina« ella úrdráttin upp fyri Richard Long, sum sat inni í »salonini« og las, meðan eg skrivaði. Hann bar einki ímóti, og heldur ikki hann grátt eitt orð um eina felagsfrágreiðing.

Tvøroyri, tann 22/4 -46.

P. M. Dam.

2 unge Karle,

16—19 Aar, med Interesse for Landbrug, kan faa gode, lærerige Pladser paa 2 mindre Gaarde i Vendsyssel.

Tilbud og Lønfordring snarest til

Erik Møller,
»Aldershaab«, Sindal,
Danmark.

Tit fáa

bestu málingina hjá okkum.
M. P. Jacobsens málarabúð.

Syrgjulig vanlukka í Þorkeri

Ein nærum 13 ára gamal drogur, *Flemming Steenberg*, sonur Hans Jacob Steenberg kom so illa til skaða skirhósaftan at hann doyði beinan vegin.

Hann hevði hongt seg í ein bil og í tí hann slepti kom eitt reip um beinini á honum — hoybyrðar lógu á bilinum. Drongurin varð so drigin aftaná bilin. Bilferarin visti av ongum, fyrr enn ein maður rann til og fekk hann at stedgað; men tá var drongurin so illa farin, at har gjordist einki. Sjálvandi fór bilurin beinan vegin við honum til læknan, men har var eingin vón um nakað liv.

Flemming var ein evnaligur drongur og elstur sonur. Hann verður nógv saknaður av øllum, ið kendu hann; men serliga í heiminum har hann eftir evnum var til stóra hjálp, tá ið pápin er burturi og fiskar.

Friður yvir minnið hansara.

Þorkeringur.

»BÚGVIN« skrivar:

15/3 -46

Huldupolitikkur.

Th. Petersen hevur nú sett seg í danska fólkatingsessin. Hetta var tað fyrsta. Harnæst: Sum kunnugt hava Danir sett eina stjórnarmálannevnd (Forfatningskommissionen) at viðgera spurningar um broytingar í donsku grundvallarlógini, og í danskari stjórnarskipan yvirhøvur. Eitt reint danskt stjórnarmál. Nakað síðan frættist, at Th. Petersen er kosin limur í hesi nevnd, sum umboðsmaður Føroya. Tað er tingingarnevndin, ið hevur kosid hann, eftir áheitan frá danska statsministerinum. — Til hvat?

Hetta tykist vera ein maður, ið dugir væl at bera upp gátur. Vóru Føroya veljarar bert eins kringir at gita.

Lastvognskoyring

Anton Arge (y) Húsabrágv

Tlf. 443

Barnahjálpin